

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte

judcători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru

judcând recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 31.10.1941, în cauza penală în privința lui

Bejan Nicandr Vladimirovici, născut în anul 1901, originar din s. Săseni, raionul Orhei.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 31.10.1941, Bejan Nicandr a fost condamnat în baza art.54-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală.

2. Potrivit sentinței inculpatul Bejan Nicandr a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, exercitându-și serviciul militar în armata roșie și avînd atitudine ostilă față de regimul din URSS, a desfășurat în rîndurile ostașilor agitație antisovietică, orientată spre discreditarea puterii sovietice. De asemenea, defăima capacitatea militară a armatei sovietice, totodată, lăudînd sistemul capitalist.

3. La 03 aprilie 2015, adjunctul Procurorului General, Serbinov Igor, a declarat recurs în anulare, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală și solicitînd, casarea sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 31.10.1941, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Bejan Nicandr Vladimirovici, în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, precum și, din motivul că, în materialele dosarului nu se conțin probe, care ar confirma caracterul contrarevoluționar al acțiunilor

inculpatului Bejan N., deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR.

Mai mult ca atât, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Consideră condamnarea lui Bejan Nicandr pentru agitație antisovietică constituind un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și cu prevederile legii penale, Colegiul penal consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărîrii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie” și „agitație antisovietică”, în temeiul art. 54-1 „a”, 54-1 „b” din Codul penal al RSSU și 58-10 alin.2 Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, Bejan Nicandr a fost condamnat la 31 octombrie 1941, prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 1080, pentru agitație antisovietică, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Bejan Nicandr, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

În contextul celor expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul în anulare declarat de procuror este întemeiat și pasibil admiterii.

5. În conformitate cu art. 457 alin. (3), 453 alin. (1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 31.10.1941, în cauza penală în privința lui **Bejan Nicandr Vladimirovici**, condamnat în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la data de **25 iunie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru